

Prof. dr hab. Piotr Kielbasiński

Profesor Piotr Jan Kielbasiński urodził się w Łodzi 8 lutego 1948 r. W latach 1965-1970 studiował na Wydziale Chemicznym Politechniki Łódzkiej, wybierając specjalizację "Technologia polimerów".

Dyplom magistra inżyniera chemii uzyskał w roku 1970 przedstawiając pracę dyplomową poświęconą próbom syntezy *N*-trimetylosililowych pochodnych poliamidów, wykonaną pod kierunkiem prof. dr hab. Zygmunta Lasockiego. Bezpośrednio po ukończeniu studiów rozpoczął pracę w Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych Polskiej Akademii Nauk w Łodzi jako asystent w Zakładzie Związków Siarkoorganicznych kierowanym przez profesora Mariana Mikołajczyka. Od tego momentu, swoje życie zawodowe związał z tym właśnie ośrodkiem badawczym.

W ramach swoich obowiązków, Profesorowi Kielbasińskiemu powierzono realizację projektu badawczego dotyczącego chemii karbodiimidów, który to temat miał stać się podstawą Jego pracy doktorskiej. Promotorem pracy był rzeczony profesor Marian Mikołajczyk. W roku 1977, mgr inż. Piotr Kielbasiński obronił pracę doktorską pod tytułem: „*Reakcja karbodiimidów z tio- i selenokwasami*” i w tym samym roku awansował na stanowisko adiunkta.

W latach 1977-1978, ówczesny doktor Kielbasiński wyjechał na piętnastomiesięczny staż podoktorski do Uniwersytetu w Nijmegen w Holandii, gdzie pod kierunkiem profesora Binne Zwanenburga zajmował się chemią sulfinów i próbami syntez produktów naturalnych.

W roku 1978, Piotr Kielbasiński wrócił do pracy w CBMiM, gdzie kontynuował prace nad syntezą i strukturą związków siarko- i fosforoorganicznych. Równocześnie rozpoczął badania nad poszczególnymi etapami syntezy sarkomycyny, obiecującej, podówczas substancji o właściwościach przeciwnowotworowych.

Początek lat dziewięćdziesiątych był czasem przełomowym dla profesora Kielbasińskiego, zainteresował się wówczas tematyką, z której uprawiania z dużym powodzeniem jest dziś znany. W roku 1994, ukazała się bowiem Jego pierwsza praca dotycząca zastosowania enzymów, jako katalizatorów w reakcjach organicznych.

W roku 2000, przedstawił Radzie Naukowej CBMiM PAN pracę habilitacyjną pod tytułem: *„Enzymy hydrolityczne w syntezie chiralnych połączeń siarko- i fosforoorganicznych”* i w tym samym roku uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk chemicznych. Został awansowany na stanowisko docenta, zaś w roku 2008 objął kierownictwo Zakładu Chemii Heteroorganicznej. W roku 2009 uzyskał tytuł profesora nauk chemicznych.

Profesor Kielbasiński odbył szereg krótkoterminowych staży zagranicznych, w trakcie których prezentował wykłady na temat wyników badań własnych oraz prowadził wspólne badania w ramach współpracy z ośrodkami zagranicznymi [Uniwersytety w Caen i Tuluzie (Francja), Bangor i Exeter (Wlk. Brytania), Mediolanie (Włochy), Halle i Berlinie (ówczesna NRD), Nijmegen (Holandia), Tel Awiwie, Jerozolimie i Ber-Sheva (Izrael), Centrum Badawcze w Kairze (Egipt)]. On sam, do najważniejszych zalicza:

1. Sześciotygodniowy pobyt w Uniwersytecie P. Sabatier w Tuluzie w roku 1989, gdzie jako "Invited Professor" wygłosił cykl wykładów na temat zastosowania związków siarki w syntezie organicznej dla studium doktoranckiego i podyplomowego.

2. Dwa trzymiesięczne pobyty w Uniwersytecie w Nijmegen w latach 1993 i 1998, które zaowocowały trzema wspólnymi publikacjami (w latach 1994, 1995 i 1999) na temat enzymatycznej syntezy chiralnych sulfotlenków cyklicznych. Współpraca z tym Uniwersytetem była twórczo kontynuowana w zakresie badań nad zastosowaniem enzymów z asymetrycznej syntezy, a jej wynikiem są następane trzy wspólne publikacje (z lat 2005 i 2007).
3. Trzymiesięczny (w roku 2003) oraz dwa miesięczne (w latach 2004 i 2006) pobyty w Uniwersytecie w Caen, których wynikiem jest seria wspólnych publikacji poświęconych chemii fosforylowanych cyklicznych sulfotlenków (z lat 2005, 2007 i 2009).

Zainteresowania naukowe profesora Kiełbasińskiego koncentrują się wokół asymetrycznej syntezy związków heteroorganicznych. Ta tematyka była i jest motywem przewodnim Jego badań. Jednym ze środków prowadzących do celu, jakim jest jak najbardziej wydajna i stereoselektywna synteza badanych połączeń są enzymy, wobec czego, biokataliza stała się bardzo istotnym tematem w naukowych poszukiwaniach profesora Kiełbasińskiego.

Jego prace są czytane, doceniane i cytowane (ponad 1000 cytowań); jedna z nich była cytowana ponad **250 razy**. Ma ich na swoim koncie w sumie 124, z czego 79 stanowią artykuły oryginalne, 8 – prace przeglądowe. Pozostałe prace, to 36 rozdziałów w monografiach i wydawnictwach cyklicznych (np. *Science of Synthesis*) oraz 1 monografia. Profesor Kiełbasiński jest poza tym współautorem 2 patentów i jednego zgłoszenia patentowego, był również zaproszony do wygłoszenia 10 wykładów na różnych konferencjach (m.in. ISOCS we Florencji). Jego indeks Hirscha wynosi 20.

Od roku 2013 po dzień dzisiejszy jest członkiem „Management Committee” w ramach European Cooperation in Science and Technology (COST), jako jeden z dwóch przedstawicieli Polski, uczestnicząc w programie „*COST ACTION CM 1303 <Systems Biocatalysis>*”.

Profesor Kiełbasiński jest także bardzo aktywny w pozyskiwaniu funduszy na swoje badania, zrealizował bowiem 8 dużych projektów badawczych, które finansowane były

nie tylko przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz KBN, ale również przez tak znane koncerny jak „General Electric”, czy „Rohm and Haas”.

Nagradzany i odznaczany był po wielokroć, otrzymując, między innymi, czterokrotnie Nagrodę Sekretarza Naukowego PAN oraz Nagrodę Trzeciego Wydziału Polskiej Akademii Nauk (1986). Bardzo wysoko ceni sobie Nagrodę im. Profesora Kemuli Polskiego Towarzystwa Chemicznego, którą otrzymał w 1999 roku.

Profesor Kiełbasiński aktywnie uczestniczy w kształceniu młodej kadry naukowej. Wypromował trzech doktorów oraz recenzował 11 prac doktorskich w różnych ośrodkach w Polsce.

Piotr Kiełbasiński znany jest również ze swojej działalności poza zawodowej. Od wielu lat, działa aktywnie na rzecz Polskiego Towarzystwa Chemicznego, od wielu również lat przewodniczy Sekcji Chemii Heteroorganicznej, która organizuje coroczne sympozjum „Postępy Chemii Związków Heteroorganicznych”. Bardzo aktywnie współpracuje przy organizacji corocznych Zjazdów Polskiego Towarzystwa Chemicznego, zarówno tych, które odbywają się na terenie Łodzi (54 Zjazd w Łodzi w roku 2009), jak i tych, które są lokalizacją są od Łodzi geograficznie odległe (57 Zjazd w Częstochowie w roku 2014).

Komisja ds. Nagród Polskiego Towarzystwa Chemicznego, przyznając profesorowi Kiełbasińskiemu Medal im. Stanisława Kostaneckiego, wzięła pod uwagę Jego pozycję i renomę oraz istotny dorobek naukowy, uznając, że profesor **Piotr Kiełbasiński** jest znaczącą postacią świata naukowego, którego badania wniosły istotny wkład w rozwój syntezy organicznej, chemii i stereochemii związków heteroorganicznych w szczególności badań nad zastosowaniem enzymów w reakcjach organicznych. Profesor Piotr Kiełbasiński jest niewątpliwie jednym z wybitniejszych specjalistów w dziedzinie zastosowania katalizy enzymatycznej w reakcjach organicznych, zwłaszcza w aspekcie syntezy związków heteroorganicznych.